
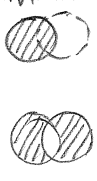
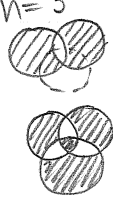

Zadatak 7. U ravnini je nacrtano n kružnica (proizvoljnih polumjera i u proizvoljnom međusobnom položaju). Dokažite da se tako dobivena karta može obojati dvjema bojama tako da su svaka dva susjedna područja obojana različitim bojama.

Ideja: $n=1$ $n=2$ dodamo jednu kružnicu & promijenimo boje unutar nje!
 $n=3$

Dokaz:
 Matematičkom indukcijom.

Baza $n=1$ OK
Pretp. da svaku kartu nastalu od $n-1$ kružnica možemo obojati na taj način.
Korak Trdimo da onda možemo i svaku kartu od n kružnica. Neke je dana neka proizvoljna karta od n kružnica. Uklonimo jednu kružnicu. Kartu od preostalih $n-1$ kružnica obojimo (to možemo po pretp. indukcije). Zatim vratimo uklonjenu kružnicu i unutar nje promijenimo boje. Time smo dobili dobro obojenu n -karte.

Zaključak Po principu mat. indukcije svaka n kružnica može obojati na taj način.

Zadatak 9. Dokažite da za svaki prirodan broj n vrijedi

$$1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n-1} + \sqrt{n} \leq \frac{n^2 + 3n}{4}$$

ovo je $\sum_{i=1}^n \sqrt{i}$

Zaključak: Trdimo uvijek $\forall n \in \mathbb{N}$.

Dokaz: Mat. indukcijom

Baza: $n=1$ $1 \leq \frac{1^2 + 3 \cdot 1}{4} = 1$ OK

Pretp. da trdimo uvijek za $n=k$, tj. da uvijek $1 + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{k} \leq \frac{k^2 + 3k}{4}$ za neki $k \in \mathbb{N}$.

Korak Dokažimo da tada uvijek i za $n=k+1$, tj. da uvijek $1 + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{k+1} \leq \frac{(k+1)^2 + 3(k+1)}{4}$

lijeva strana $1 + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{k} + \sqrt{k+1} \leq \frac{k^2 + 3k}{4} + \sqrt{k+1} \leq \frac{k^2 + 3k}{4} + \frac{2k+4}{4}$

ovo je $\frac{k^2 + 3k}{4} + \frac{2k+4}{4}$

Poručimo ju dođatak: $\sqrt{k+1} \leq \frac{k+2}{2} \iff k+1 \leq \frac{(k+2)^2}{4}$
 $\iff 4k+4 \leq k^2 + 4k + 4 \iff 0 \leq k^2$

KAD BISMO DOKAZALI OVAJ NEJEDNAKOST KORAK BI BIO GOTOV.

$0 \leq k^2$ UVIJEK VRIJEDI. OK.

Zadatak 10. Dokažite da je

$$1 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + 2010 \cdot 2^{2009} = 2009 \cdot 2^{2010} + 1.$$

Dokazat ćemo općenitiju tvrdnju:

$$1 \cdot 2^0 + 2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + \dots + n \cdot 2^{n-1} = (n-1) \cdot 2^n + 1$$

Matematičkom indukcijom.

Baza Pokušamo za $n=1$ $1 \cdot 2^0 = 0 \cdot 2^1 + 1$ OK

Pretp. da vrijedi $1 \cdot 2^0 + 2 \cdot 2^1 + \dots + k \cdot 2^{k-1} = (k-1) \cdot 2^k + 1$ za neki $k \in \mathbb{N}$.

Korak Dokazat ćemo da tada vrijedi i:

$$1 \cdot 2^0 + 2 \cdot 2^1 + \dots + (k+1) \cdot 2^k = k \cdot 2^{k+1} + 1.$$

Lijeva strana = $1 \cdot 2^0 + 2 \cdot 2^1 + \dots + k \cdot 2^{k-1} + (k+1) \cdot 2^k \stackrel{\text{pp}}{=} (k-1) \cdot 2^k + 1 + (k+1) \cdot 2^k =$

po pretp indukcije jednako $(k-1)2^k + 1$.

$$= k \cdot 2^k + 1 + k \cdot 2^k + 2^k = 2 \cdot k \cdot 2^k + 1 = k \cdot 2^{k+1} + 1 \quad \text{OK}$$

Zaključak Tvrdnja vrijedi za svaki $n \in \mathbb{N}$.

Posebno, vrijedi i za $n=2010$.

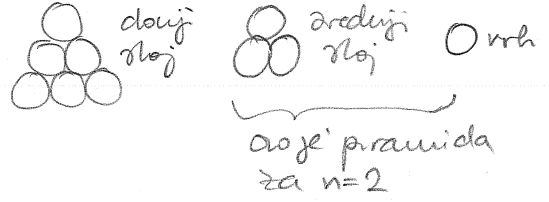
Zadatak 11. Ping-pong loptice možemo složiti u pravilnu trostranu piramidu tako da donji sloj složimo u jednakostranični trokut s n loptica duž stranice, sljedeći sloj u trokut s $n-1$ loptica duž stranice, itd. Dokažite matematičkom indukcijom da je za piramidu od n slojeva potrebno $\frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$ loptica.

Dokaz: Matematičkom indukcijom.

Označimo s $P(n)$ broj loptica potrebnih za piramidu s n slojeva.

Trebamo dokazati: $P(n) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$

npr. $n=3$

Baza: $n=1$ jednoslojna piramida
 ○ ima samo jednu lopticu, tj. $P(1) = 1$.
 $1 \stackrel{?}{=} \frac{1}{6} 1 \cdot 2 \cdot 3$ DA! OK

Pretp. da k -slojna piramida ima $\frac{1}{6}k(k+1)(k+2)$ loptica, tj.
 $P(k) = \frac{1}{6}k(k+1)(k+2)$ za neki $k \in \mathbb{N}$.

Korak Dokazat ćemo da tada za $(k+1)$ -slojnu piramidu

$$P(k+1) = \frac{1}{6}(k+1)(k+2)(k+3).$$

$$P(k+1) = \underbrace{\left(\begin{array}{c} \text{donji sloj} \\ \text{piramida} \end{array} \right)}_{k+1 \text{ slojeva}} + P(k) = \underbrace{\left(1+2+\dots+k+(k+1) \right)}_{\substack{\text{ovo je GAUSS} \\ \frac{(k+1)(k+2)}{2}}} + P(k) \stackrel{\text{pp}}{=} \underbrace{\left(\frac{1}{6}k(k+1)(k+2) \right)}_{\substack{\text{ovo je} \\ \text{po pretp. ind.}}}$$

$$\stackrel{\text{pp}}{=} \frac{(k+1)(k+2)}{2} + \frac{1}{6}k(k+1)(k+2) = \frac{(k+1)(k+2)}{6} (3+k) = \frac{1}{6}(k+1)(k+2)(k+3) \quad \text{QED.}$$

Zaključak: Tvrdnja vrijedi $\forall n \in \mathbb{N}$.

Zadatak 13. Dokažite da 54 dijeli $2^{2n+1} - 9n^2 + 3n - 2$ za sve $n \in \mathbb{N}$.

Dokaz: Matematičkom indukcijom.

Bara $n=1$ Da li 54 dijeli $2^{2+1} - 9 + 3 \cdot 1 - 2 = 8 - 9 + 3 - 2 = 0$?
DA! 54/0 OK

Pretp. da $54 \mid 2^{2k+1} - 9k^2 + 3k - 2$ za neki $k \in \mathbb{N}$.

Korak dokazat ćemo da tada

$$54 \mid 2^{2(k+1)+1} - 9(k+1)^2 + 3(k+1) - 2$$

$$2^{2k+1} \cdot 2^2 - 9(k+1)^2 + 3(k+1) - 2 \quad \underline{\text{pp}}$$

po pretpostavci indukcije
 $2^{2k+1} = 54a + 9k^2 - 3k + 2$
za neko $a \in \mathbb{Z}$.

HOĆEMO SE RIJEŠITI SITUACIJE DA IMAMO I EKSPONENCIJALNI I POLINOMIJALNI IZRAZ

Dakle,
 $2^{2k+1} - 9k^2 + 3k - 2 = 54a$
za neko $a \in \mathbb{Z}$

VIDITE, SAD IMAMO SAMO POLINOMIJALNI

$$\begin{aligned} &= 4 \cdot (54a + 9k^2 - 3k + 2) - 9(k^2 + 2k + 1) + 3k + 3 - 2 = \\ &= 54 \cdot 4a + 3 \cdot 9k^2 - 27k = 54 \cdot 4a + 27 \cdot (k-1)k \end{aligned}$$

Zadatak 14. Dokažite da je $\sqrt{2 + \sqrt{2 + \dots + \sqrt{2}}} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{n+1}}\right)$ za sve $n \in \mathbb{N}$.

Definiramo induktivno niz:

$$\begin{cases} a_1 = \sqrt{2} \\ a_n = \sqrt{2 + a_{n-1}} \end{cases}$$

Ne bismo dokazali

$$\text{TVRDNJA: } a_n = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{n+1}}\right)$$

TO ĆEMO U BAZI UPOTRIJEBITI

A OVO U KORAKU INDUKCIJE

djeljno 54
djeljno 2
(jer su dva uzastopna cijela broja)

Zaključak:
Indukcija vrijedi $\forall n \in \mathbb{N}$.

Dokaz: Matematičkom indukcijom.

Bara: $n=1$ $\sqrt{2} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{4}\right)$, tj. $\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2}$ OK

Pretp. da $a_k = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+1}}\right)$ za neki $k \in \mathbb{N}$.

Korak. dokazat ćemo da tada vrijedi i

$$a_{k+1} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+2}}\right)$$

$$\text{Imamo } a_{k+1} = \sqrt{2 + a_k} \stackrel{\text{pp}}{=} \sqrt{2 + 2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+1}}\right)} = 2 \cdot \sqrt{\frac{1 + \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+1}}\right)}{2}} =$$

PAZITE!
 $\sqrt{x^2} = |x|$
MODUL!

$$= 2 \cdot \left| \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+2}}\right) \right| = 2 \cdot \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+2}}\right)$$

jer je za male kutove α
 $\cos \alpha \geq 0$

TO JE TO!

Upotrijebili smo formulu

$$\cos^2 \frac{\alpha}{2} = \frac{1 + \cos \alpha}{2}$$

ovo je $2 \cos\left(\frac{\pi}{2^{k+1}}\right)$

Zaključak: Po principu mat. indukcije

Indukcija vrijedi $\forall n \in \mathbb{N}$.

